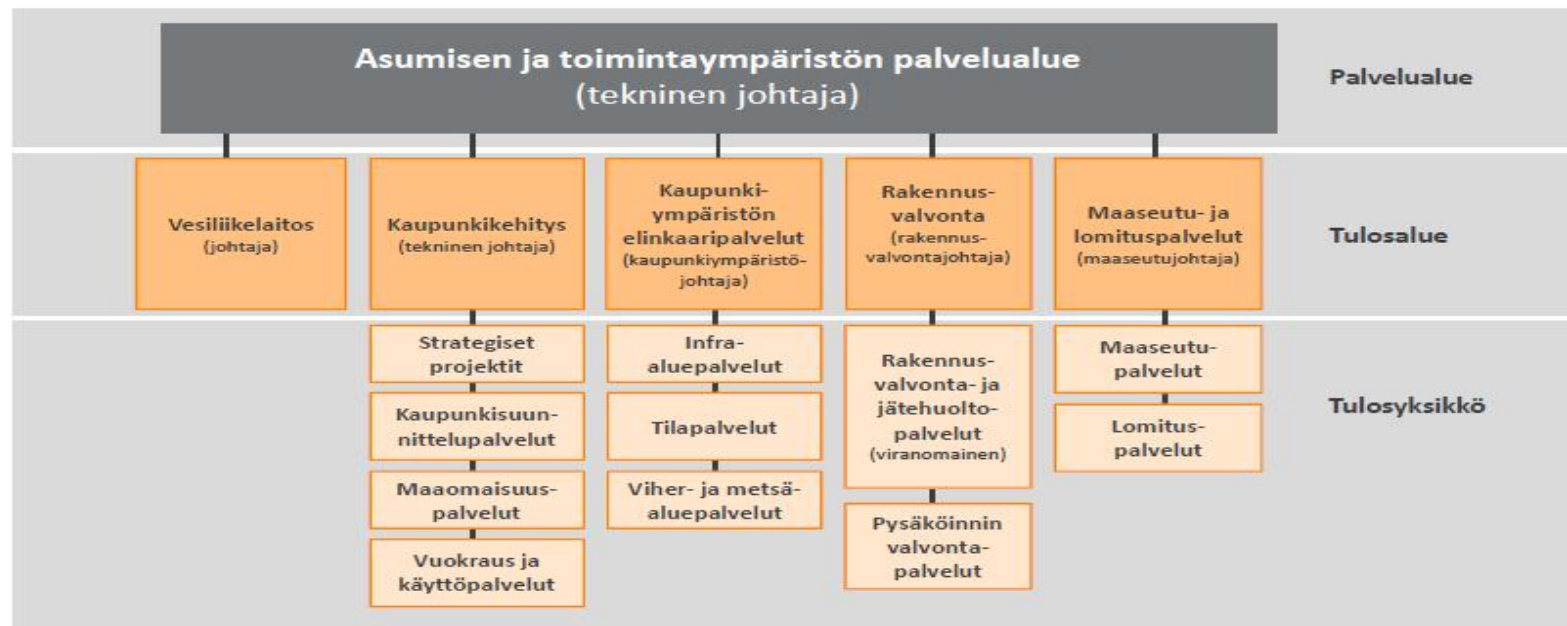

MIKKELI

ASUMISEN JA TOIMINTAYMPÄRISTÖN PALVELUALUE

TALOUSARVIOESITYS VUODELLE 2019

Asumisen ja toimintaympäristön palvelualue

MIKKELIN KAUPUNKI

TALOUSARVIORAKENNE TA 2019

ASUMISEN JA TOIMINTAYMPÄRISTÖN PALVELUALUE

1402KY	KAUPUNKIYMPÄRISTÖLAUTAKUNTA			
1402KY1	Lautakunta ja jaostot			
	1402KY11	Lautakunta ja jaostot		140261005 Kaupunkiympäristölautakunta
				140261006 Lupa- ja valvontajaosto
1402KY2	Kaupunkikehitys			
	1402KY21	Johtaminen		140261007 Hallinto ja yhteiset kustannukset
	1402KY22	Strategiset projektit		
		1402KY221	Projektit	140261011 Hallinto
				140261012 Strategiset projektit
		1402KY222	Lentoasema	140261019 Lennonvarmistuspalvelut
		1402KY223	Kytineuvo ja joukkoliikenne	
			1402KY224	Hallinto
				140261101 Kytineuvon hallinto ja yht.kust.
		1402KY225	Joukkoliikenne	140261021 Joukkoliikenteen hallinto
				140261025 Kutsutaksitoiminta
				140261026 Aikatauluinformaatio
				140261027 Waltti
		1402KY226	Kytineuvokuljetukset	140261201 Koulukuljetukset
				140261301 Sote-kuljetukset
	1402KY24	Maaomaisuuspalvelut		140261311 Hallinto ja yhteiset kustannukset
				140261312 Kaupunkimittaus
				140261313 Paikkatietopalvelut
				140261314 Kiinteistöt
				140261315 Maaomaisuuden hallinta
	1402KY25	Kaupunkisuunnittelupalvelut		140261321 Hallinto ja yhteiset kustannukset
				140261322 Yleiskaavoitus
				140261323 Asemakaavoitus
				140261324 Muut palvelut
	1402KY26	Vuokraus- ja käyttöpalvelut		140261331 Vuokraus
				140261332 Torit
				140261333 Asuntoasiat
				140261334 Maankäyttö
1402KY3	Kaupunkiympäristön elinkaaripalvelut			
	1402KY31	Infra-aluepalvelut		
		1402KY311	Hallinto ja yhteiset kustannukset	140262001 Hallinto ja yhteiset kustannukset
		1402KY312	Satamat	140262011 Satamat
		1402KY313	Suunnittelu	140262022 Katujen suunnittelu
				140262023 Muu suunnittelu
				140262024 Liikennesuunnittelu
		1402KY314	Rakennuttaminen	

			140262031	Kunnallistekniikan rakennuttaminen (kadut)
			140262033	Muu rakennuttaminen
1402KY315	Liikenneväylät		140262051	Liikenneväylien ylläpito
			140262052	Kesähoito
			140262053	Talvihoito
			140262054	Puhtaanapito
			140262055	Ulkovalaistus
			140262056	Päällysteiden kunnossapito
			140262057	Liikenneväylien viheralueet
			140262058	Liikenteen ohjauslaitteet
			140262059	Muu kunnossapito
			140262060	Erillistehtävät
			140262061	Torit, ylläpito
1402KY316	Ympäristövastuut		140262071	Ymp.vastuut hallinto
			140262072	Ympäristön kunnostus
1402KY317	Tietoimi ja vesiosuuskunnat		140262081	Tietoimi
			140262082	Vesiosuuskunnat
1402KY32	Tilapalvelut			
1402KY51	Hallinto		140267101	Hallinto ja yhteiset kustannukset
1402KY53	Tilahankkeet		140267111	Suunnittelu
			140267112	Rakennuttaminen
1402KY54	Kiinteistöjen ylläpito			
1402KY541	Hallinto		140267121	Hallinto ja yhteiset kustannukset
1402KY542	Ulkoal. hoito ja kp		140267131	Sop.työt
			140267132	Tilaukset
1402KY543	Kiinteistöjen kunnossapito			
1402KY5431	Sop.työt		140267140	Sopimustyöt
			140267141	Rak.tekniset
			140267142	LVI-työt
			140267143	Sähkötyöt
1402KY5432	Tilaukset		140267150	Tilaukset
			140267151	Rak.tekniset
			140267152	LVI-työt
			140267153	Sähkötyöt
1402KY5433	Vuokraustoim. Tilaukset		140267161	Vuok. Toim. Tilaukset
1402KY5434	Kiinteistöjen hoito		140267171	Sop.työt
			140267172	Tilaukset
1402KY5435	Kiinteistöjen vesi ja energia		140267180	Kiinteistöjen vesi ja energia
			140267181	Lämmitys
			140267182	Sähkö
			140267183	Vesi
			140267184	Jätevesi
			140267191	Jätehuolto
1402KY55	Puhtaus			
1402KY544	Puhtaus		140267201	Sop.työt
			140267202	Tilaukset
1402KY56	Arvaamattomat kulut			
1402KY545	Arvaamattomat kulut			

			140267211	Vahingot
	1402KY57	Purkukohteet		
		1402KY546 Purkukohteet		
			140267220	Purkukohteet
1402KY33				
	1402KY60	Viher-, metsä- ja vesialueet		
		1402KY601 Hallinto		
			140267301	Hallinto ja yhteiset kustannukset
		1402KY602 Puistot		
			140267302	Puistot ja virkistysalueet
			140267303	A2-luokan puistot
			140267304	A3-luokan puistot
			140267305	B-luokan puistot
			140267306	Muu maisemanhoito
			140267307	Uimarannat
			140267308	Puistojen suunnittelu
			140267309	Puistojen rakennuttaminen
		1402KY603 Metsät ja vesialueet		
			140267311	Hallinto ja yhteiset kustannukset
			140267312	Talousmetsät
			140267313	Taajamametsät
			140267314	Palvelut ja monikäyttö
1402KY4	Rakennusvalvonta			
		1402KY65 Rakennusvalvonta ja jätehuoltopalvelut		
			140267401	Hallinto ja yhteiset kustannukset
			140267402	Rakennus- ja toimenpideluvat
			140267403	Muut luvat
			140267404	Jätehuolto
		1402KY66 Pysäköinnin valvontapalvelut		
			140267411	Pysäköintipalvelut
		1402KY67 Projektit		
			140267415	Projektien määrärahavaraus
			140267416	Kiinteistöveroprojekti
1402KY6	Maaseutu- ja lomituspalvelut			
		1402KY70 Maaseutupalvelut		
		1402KY701 Maaseututoimi		
			140266002	Maaseututoimen hallinto
		1402KY702 Maaseutuelinkeinon kehittäminen		
			140266011	Maaseutuelinkeinon kehittäminen
		1402KY71 Lomituspalvelut		
		1402KY711 Lomituspalveluiden hallinto		
			140266021	Lomituspalveluiden hallinto
		1402KY712 Lomitustoimi		
			140266031	Lomitustoimi

Kaupunkiympäristölautakunta

Asumisen ja toimintaympäristön palvelualue tuottaa kaupunkilaisille ja elinkeinoelämälle vetovoimaisen elin- ja toimintaympäristön puitteet suunnittelemalla, rakentamalla ja ylläpitämällä kiinteistöjä ja yhdyskuntateknisiä verkostoja sekä viher- ja virkistysalueita. Tarjotaan tilaratkaisuja asiakkaille, edistetään toimitilojen käytön tehokkuutta ja ylläpidon taloudellisuutta sekä vastataan kiinteistöjen arvon säilymisestä. Maaseutu- ja lomitusalueen toiminta-alueena on maataloushallinnon ja maatalousyrittäjien lomituspalveluiden järjestäminen sekä maaseudun elinkeinotoiminnan kehittäminen seitsemän kunnan alueella.

Asumisen ja toimintaympäristön palvelualueen tulosalueet

- kaupunkikehitys (johtaminen, strategiset projektit, kaupunkisuunnittelupalvelut, maaomaisuuspalvelut ja vuokraus- ja käyttöpalvelut)
- kaupunkiympäristön elinkaari- ja tilapalvelut (infra-aluepalvelut, tilapalvelut ja viher- ja metsäaluepalvelut)
- rakennusvalvonta (rakennusvalvonta- ja jätehuolto- ja pysäköinnin valvontapalvelut)
- maaseutu- ja lomituspalvelut (maaseutupalvelut ja lomituspalvelut)

Palvelusuunnitelma

Kaupunkiympäristölautakunnan alainen palvelualue vastaa toimialansa viranomaistehtävistä, omistajahallintatehtävistä sekä palvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta.

Palvelualueen tavoitteena on tuottaa kaavoitus- mittaus- ja kartastopalveluja sekä hankkia ja luovuttaa maata taloudellisesti ja tarkoituksenmukaisesti. Lisäksi kaupunkiympäristölautakunnan alaisiin palveluihin kuuluvat yhdyskuntateknisten palveluiden ylläpito ja rakennuttaminen, joukkoliikenteen palveluiden organisointi, lentoaseman ylläpito, torien hallinnointi ja palveluiden järjestäminen ja tilaratkaisut (rakentaminen, vuokraaminen, hankkiminen, myyminen ja purkaminen). Maaseutu- ja lomituspalveluissa palvelee lähellä asiakasta ja tarjotaan toimivia sähköisiä palveluja. Palvelualue vastaa rakennusvalvonta- ja jätehuoltoviranomaisen sekä pysäköintipalveluiden tuottamisesta.

Rakennusvalvontaviranomaisena toimii kaupunkiympäristölautakunnan lupa- ja valvontajaosto.

OHJELMAKORTIT

1. HYVÄN ELÄMÄN OHJELMA

Painopiste: Sujuva ja turvallinen elämä vauvasta ikäihmisiin		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Yhdyspintatyössä valmistautuminen uuteen maakuntaan	Maatalous - Maakuntauudistuksen valmistelutyöryhmän kokouksiin osallistuminen / maaseutupäällikkö, lomituspalvelupäällikkö	3 kokousta/vuosi
Fyysinen, psyykinen, sosiaalinen turvallisuus	Maatalousyrittäjien sijaisapulomitus / lomituspalvelupäällikkö	sijaisapulomitus päivät / vuosi

2. KESTÄVÄN KASVUN OHJELMA

Painopiste: Terveellinen ja turvallinen ympäristö		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Liikennepäästöjen vähentäminen	Valittujen talvipyöräilyreittien tehostettua kunnossapitoa kaupungin alueella jatketaan. Kohteet ovat: Lähemäki-keskusta, Paukkula- keskusta, Tusku -keskusta ja yhteistyössä ELY:n kanssa Otava-keskusta, Tuukkala-keskusta. / Kunnossapitopäällikkö	5/kpl
	Luodaan edellytykset joukkoliikenteen käytön lisäämiseksi. / Kyytineuvo	Joukkoliikenteen käyttäjämäärä (nykytaso 700 589 matkaa/vuosi).
	Virkamatkoja suoritetaan uusiutuvalla energialla. Biokaasuautojen käytön lisääminen. / Palvelualue	Virka-autojen käyttöasteen kasvu.
Vesistöjen laadun parantaminen ja pohjavesiriskin vähentäminen	Kiinteistökohtaisten jätevesijärjestelmien uusimista kannustetaan mm. tiedotusta lisäämällä pohjavesi- ja vesistöjen ranta-	Lupamäärän kasvu.

	alueilla. / Rakennusvalvonta	
Ilmanlaadun parantaminen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen	Alue-urakoiden hiekanpoiston aloittamisen ajankohtaa täsmennetään olosuhteiden mukaisesti ja urakoitsijoiden toimenpiteitä esim. hiekanpoiston 2 viikkoa valvotaan. / Kunnossapitopäällikkö	Toteuttamisaika 14/vrk.
	Kaupunkikonsernin ja -yhtiöiden (omistus >50%) uudet autot hankitaan kotimaista ja päästötöntä energiaa käyttävinä (esim. biokaasu, sähkö). / Kaupunkikonserni; Hankintapalvelut ja kaupunkikonsernin yhtiöt	Pääpolttoaineina fossiilista Be/DI-käyttäviä autoja ei enää hankita 2019 jälkeen.

Painopiste: Elinvoimaisuus		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Maapolitiikka	Maankäytön suunnittelun ja tontinluovutusprosessien kehittäminen ja kuvaaminen. / Kaupungeodeetti, tekninen johtaja	Mallinnetaan prosessi resurssineen kaupungin luovutettavaksi muodostettavien tonttien muodostamisesta ja luovuttamisesta.
	Ennakoiva ja strategiaa tukeva raakamaan hankkiminen. / Kaupungeodeetti	Maahankinnat Satamalahden kehittämiseksi.
Matkailun edistäminen	Muodostetaan Urpolan Luontokeskuksesta paikallinen Saimaa Geopark keskus, jossa ovat näkyvillä Geopark, luonto, matkailu ja luontokasvatus. / Projektijohtaja	Urpolan luontokeskuksen kävijämäärän kehittyminen.
	Rakennetaan osaltamme systemaattisesti Kaihun matkailualueen toiminnallisuutta. / Kaupunginpuutarhuri	Kävijämäärän kehittyminen.
	Huolehditaan vesimatkailun kasvun mahdollisuuksista mm retkisatamaverkostoa ja opastausta parantamalla. / Saimaa Geopark projekti	Kunnostettujen kohteiden määrä.
Resurssitehokkuus	Jättemateriaalien tehokkaampi hyödyntäminen. / Metsäsairila Oy	Jätteen vastaanotto ja lajittelukeskuksen rakentaminen ja käyttöönotto Metsä-Sarilassa.
	Biohajoavat jätteet (biojäte, vihermassa, jätevesiliete yms.) esikäsittellään biojalostamossa. Samalla ravinteiden kierrätys tehostuu. Liikennebiokaasun tuotanto alkaa. Lisätään liikennebiokaasun käyttöä omissa kilpailutettavissa kuljetuksissa. / Metsäsairila Oy, hankintayksikkö, palvelualue	Kaikki vastaanotettu biohajoava jäte hyödynnetään (hyödyntämisen vaihe 1.) liikennebiokaasun tuotannossa.
	Asumisen jäte hyödynnetään materiaalina tai energiana mahdollisimman tehokkaasti. Kehitetään materiaalien hyödyntämisen lähtökohtia. / Metsäsairila Oy, hankintayksikkö, palvelualue	Asumisen jäte hyödynnetään yli 90 %.
	Ylijäämämaiden (sekä tiilen ja betonin) jalostus hyötykäyttöön, myös alueen ulkopuoliseen käyttöön eli esim. EcoSairilan rakentamiseen. / Metsäsairila Oy, hankintayksikkö, palvelualue	Ylijäämämaiden jalostus aloitetaan.
	Maatalouden jätemuovihanke: maatalouden muovijättemateriaalien hyödyntäminen / maaseutupäällikkö	kerätty jätemuovi t/v

Painopiste: Kaupungistuminen		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Saavutettavuus	Nostamme joukkoliikenteen käyttöastetta. - Koululaisten kaksi-vuotisesta maksuttomasta joukkoliikennekokeilusta laaditaan analyysi ja raportti. Tavoitteena on koululaisten maksuttoman joukkoliikenteen jatkaminen kokeilujakson päätyttyä, ja käynnistää keskustelu mahdollisuuksista laajentaa maksuttomuus koskemaan myös yli 65-vuotiaita. - Uusien käytettävyyttä edistävien palveluiden kehittäminen (reaaliaikainfo, mobiililippu, itsepalveluautomaatit). - Eräiden nyt "suljettujen" koulukuljetusreittien avaaminen joukkoliikennereiteiksi. - Matkakettajujen luominen. / Kyytineuvo, logistiikkapäällikkö	Nykytaso 700 589 matkaa/vuosi. Tavoite 900 000 matkaa/vuosi
	Aiko - hankkeena toteutetaan työmatkakokeiluhanke yhdessä taksiyrittäjien kanssa. / Kaupungininsinööri	Toteutuneiden reittikokeluiden määrä (kpl).
Palvelujen digitalisointi	- Varaamo –kokeilu erilaisten tilojen varaamisen osalta testivaiheessa. Timmi vs. Varaamo. (SIHYltä oma vastuuhlö, ASTY palvelupäällikkö/vuokraus- ja käyttöpalvelut) - Pidemmällä tähtäimellä mm. koululuokkien varaaminen digitaalisesti (vaatii uudenlaisia älylukituksia -> koodipääsy tarvittaviin tiloihin, turvallisuus) (SIHY, ASTY, mm. vuokraus- ja käyttöpalvelut) - Torin myyntipaikkavarausta digitaalisesti suunnitellaan kokeiltavaksi aluksi pienempien toritapahtumien osalta. Varaus 24/7 ja maksumahdollisuus pyritään järjestämään sähköisesti. (ASTY palvelupäällikkö ja torikaupanvalvoja) - Palautejärjestelmä otetaan käyttöön (palaute- ja osallisuuskanava). (SIHY ja ASTY)	Lähtötilanne esim. koulut (15 h/vrk) 43 % / Tavoite 65 % Mittari; asiakastytyväisyys, digitaalinen varausaste (asiakkaiden siirtymiseen sähköiseen järjestelmään vs. entinen malli)
	- Jätehuoltopalveluiden sähköisen viranomaisasiointipalvelun käynnistäminen / Rakennusvalvonta/jätehuoltoviranomainen - Rakennusvalvonnan paperiarkiston digitointi käynnistetään / Rakennusvalvonta	
	Sähköinen maataloustukihaku / Maaseutupäällikkö	Sähköisten hakemusten prosentuaalinen määrä vuositasolla.
Kestävä kehitys ja ilmastomuutoksen torjunta	Uusiutuvan energian hyödyntäminen uudiskohteissa / Kiinteistöjohtaja	Vuosittain toteutuneiden kohteiden määrä (1 kpl/vuosi).
	Uudiskohteissa huomioidaan energiantuotanto auringolla sekä älykäs energianhallinta. Olemassa olevissa kohteissa (koulut ja päiväkodit) laajennetaan aurinkoenergian käyttöä osana ympäristökasvatusta. / Kiinteistöjohtaja	Aurinkoenergian käytön määrän kasvaminen.
	Pursialan lentotuhkan hyödyntäminen kiertotalouden prosesseissa Mikkelissä. / ESE Oy, Matsä-Sarila Oy	Tuhat jalostetaan omassa kaupungissa.

3. ELINVOIMAOHJELMA

Osaaminen ja TKI-toiminta		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
EcoSairila -kehittämislusta	Metsäsairilantien (ja pistokadut) rakentaminen vv. 2019 – 2020 / Projektijohtaja	Kokoojakatu valmis v. 2020 ja pistokadut valmiina 2022
	Alueen tonttien varaaminen on alkanut. / Kaupungeodeetti	2 kpl v. 2019
	Uusien yritysten lokalisointi EcoSairilaan. / Mikkelin kehitysyhtiö Miksei Oy	2 kpl v. 2019

Painopiste: Asiakaslähtöiset yrityspalvelut		
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari
Sujuvat sijoittautumispalvelut, joustava ja ennakoiva kaavoitus	Tontin muodostamisen ja luovuttamisen prosessin kuvaaminen / Palvelualue, XAMK	Laadittu
Työelämän tarpeista lähtevä koulutus	Täydennyskoulutusta on järjestetty työntekijän koulutustarpeen mukaisesti / maaseutupäällikkö ja lomituspalvelupäällikkö	1 päivä / työntekijä
Laadukkaat neuvonta- ja kehittämisspalvelut sekä yhteistyöverkostot yritykselle elinkaaren eri vaiheisiin	Maatalousyrittäjien tukineuvonta / maaseututoimi	neuvontatapahtumat/vuosi

TUNNUSLUVUT

Muiden yksiköiden tunnusluvut ovat Maisemataulukossa.

Kaupungin omistamien rakennusten tunnusluvut

	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021	TS 2022
Hallinnassa oleva rakennusomaisuus 1000 m ³	1442	1440	1404	1398	1388	1386
Ulosvuokratut liike- ja teollisuuskiinteistöt, 1000 htm ²	82	83	80	77	72	71
Rakennusten ylläpito						
Rakennusten kunnossapito €/m ³ /v	1,65	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3
	TP 2017	TA 2018	TAVOITE 2019	TS 2020	TS 2021	TS 2022
Rakennusten ylläpito						
Kaukolämmön normitettu kokonaiskulutus (kWh/r-m ³ /v)	39,5	40,0	40,0*	40,0	40,0	40,0
Sähkön kokonaiskulutus (kWh/r-m ³ /v)	19,0	18,8	20,0*	20,0*	19,0	19,0

*sähkönkulutus kasvaa sähkölämmitteisten väistöilojen lisääntymisen vuoksi.

Kulutukset on laskettu rakennuskuutiometriä kohti. Seurannassa oleva rakennustilavuus edustaa noin 66 prosenttia tilapalveluiden hallinnassa olevasta kokonaisrakennustilavuudesta.

Tietoimen tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021	TS 2022
Avustettavat yksityistiet, kpl	788	760	820	820	820	820
Perusparannetut yksityistiet, kpl	62	60	60	61	62	63
Kunnossapidetyt yksityistiekilometrit euroa/km	387	425	390	390	390	390
Rakennetut vesiosuuskuntien johtokilometrit tms.	9	9	5	0	0	0

Maaseutu- ja lomatoimen tunnusluvut

(Maakuntauudistuksen toteutuessa yksiköt siirtyvät 2021 alkaen maakuntaan)

Tunnusluvut	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021*	TS 2022*
Maatilat yhteensä, kpl	1357	1350	1334	1300	-	-
Maatalouden tukihakemukset, kpl	5884	7000	5900	6000	-	-
Maatalouden tuet milj. euroa/vuosi	26	28	26	25	-	-
Lomituspäivät (vuosilomat, sijaisapu, tuettu lomitus)	18286	23000	18000	17700	-	-
Kustannus euroa/lomituspäivä	212	162	212	212	-	-

MAISEMATAULUT

Palvelu: Projektit

Vastuuhenkilö: Timo Rissanen

		TP 2017	TA 2018	TA-ESITYS 2019	Muutos 2019-2018	Muutos % 2019-2018
Projektit yhteensä						
Kulut	€	1 896 918	483 536	490 500	6 964	1,4
Tuotot	€	-755 000	-58 000	0	58 000	-100,0
Netto	€	1 141 918	425 536	490 500	64 964	15,3

Viesti tilaajalle:

Projektijohtoyksikkö käynnistää ja valvoo strategiset projektit, muodostaa projektiorganisaatiot sekä hallinnoi projektien ulkopuolisen rahoituksen hankinnan ja huolehtii projektien talouden ylläpidosta. Satamalahden sekä Eco-Sairilan eteneminen varmistetaan.

Vuoden 2019 alusta Urpolan luontokeskuksen kustannukset (yhteensä 31 000 €) siirretään asumisen ja toimintaympäristön palvelualueelle kaupunkiyksikön strategisiin projekteihin siten, että toimintaa integroidaan enemmän Saimaa Geopark-hankkeeseen kuitenkin siten, että ympäristökasvatustoiminta Urpolan luontokeskuksessa jatkuu, ja luontokeskus tarjoaa jatkossakin ilmaista ympäristö- ja luontokasvatusta alueen kouluille ja päiväkodeille ja muille ryhmille.

Palvelu: Lentoasema

Vastuuhenkilö: Mikke Hernetkoski

		TP 2017	TA 2018	TA-ESITYS 2019	Muutos 2019-2018	Muutos % 2019-2018
Kulut	€	469 770	530 861	551 440	20 539	3,9
Tuotot	€	-93 673	-1 200	-20 000	-18 800	1566,7
Netto	€	376 097	529 661	531 440	1 779	0,3

Viesti tilaajalle:

Lentoaseman palveluita mm. lennonvarmistuspalvelut ylläpidetään ja kenttä pidetään operoitavassa kunnossa.

Ympäristöluvan edellyttämiä toimia tehdään mm. hankkimalla liukkaudenestoon tarvittavaa kalustoa.

Kaupallisille toimijoille markkinoidaan aktiivisesti mahdollisuutta UAS-toiminnalle sekä lentokoulutukselle.

Palvelu: Joukkoliikenne

Vastuuhenkilö: Liisa Heikkinen

		TP 2017	TA 2018	TA-ESITYS 2019	Muutos 2019-2018	Muutos % 2019-2018
Kutsutaksi						
Asiakasmäärä	kpl		5 000			
€/asiakas	€		5,2			
Kutsutaksin kulut yhteensä/asukas	€/asukas	0,7	0,5	0,5	0,0	0
Kulut	€	35 862	26 132	29 621	3 489	13,4
Tuotot	€	0	0	0	0	
Netto	€	35 862	26 132	29 621	3 489	13,4

Waltti-liikenne						
Joukkoliikenne/korttilatausten luku määrä	kpl		24 000	27 000	3 000	12,5
€/korttilataus	€/korttilataus		103,5	116,4	12,9	12,5
Joukkoliikenteen kulut yhteensä/asukas	€/asukas		45,4	57,5	12,1	26,6
Kulut	€		2 483 217	3 141 839	658 622	26,5
Tuotot	€		-1 325 000	-1 327 000	-2 000	0,2
Netto	€		1 158 217	1 814 389	656 172	56,7
Aikatauluinformaatio						
Joukkoliikenteen kulut yhteensä/asukas	€/asukas		0,4	0,4	0,0	-5,0
Kulut	€		21 504	20 964	-540	-2,5
Tuotot	€		-1 000	-500	500	-50,0
Netto	€		20 504	20 464	-40	-0,2
Joukkoliikennepalvelut yhteensä						
Joukkoliikenteen kulut yhteensä/asukas	€/asukas	59,8	50,7	61,5	10,8	21,3
Kulut	€	3 271 106	2 530 853	3 192 424	661 571	26,1
Tuotot	€	-1 097 012	-1 326 000	-1 328 700	-2 700	0,2
Netto	€	2 174 094	1 204 853	1 863 724	658 871	54,7

Viesti tilaajalle:

Joukkoliikenteen reittien ja vuorojen määrää on lisätty, koulukuljetuksia siirretty avoimeksi joukkoliikenteeksi.

Paikallisliikenteen kustannustaso on korkea lisäkaluston käytön vuoksi.

Palvelu: Maaomaisuuspalvelut

Vastuhenkilö: Jukka Piispa

		TP 2017	TA 2018	TA-ESITYS 2019	Muutos 2019-2018	Muutos % 2019-2018
Maastotietopalvelut						
Kunnan maapinta-ala (km ²)	km ²	2 550	2550	2550	0	0,0
Kunnan maapinta-ala (km ²)	€/km ²	129,0	136,4	139,6	3,2	2,4
€ / asukas	€/asukas	6,0	6,4	6,5	0,1	1,7
Yhteensä (€)	€	329 051	347 800	356 093	8 293	2,4
Tuotot	€	-24 318	-20 700	-20 700	0	0,0
Netto	€	304 733	327 100	335 393	8 293	2,5
Paikkatietopalvelut						
Ylläpidettävä alue	km ²	152	152	152	0	
€ / ylläpidettävä alue (km ²)	€/km ²	2 054,3	2 669,0	2 337,8	-331,2	-12,4
€ / asukas	€/asukas	5,7	7,4	6,5	-0,9	-12,2
Yhteensä (€)	€	312 259	405 694	355 345	-50 349	-12,4
Tuotot	€	-73 218	-87 800	-87 800	0	0,0
Netto	€	239 041	317 894	267 545	-50 349	-15,8
Kiinteistöinsinööripalvelut						
Rekisteröidyt kiinteistöt	kpl	46	50	50	0	
€ / rekisteröidyt kiinteistöt	€/kiinteistö	6 510,6	2 090,0	2 002,1	-87,9	-4,2
€ / asukas	€/asukas	5,5	1,9	1,8	-0,1	-3,7
Yhteensä (€)	€	299 486	104 513	100 104	-4 409	-4,2
Tuotot	€	-75 358	-50 000	-50 000	0	0,0
Netto	€	224 128	54 513	50 104	-4 409	-8,1
Tonttipalvelut						
Operoidut kiinteistöt	kpl	183	200	200	0	
€ / operoidut kiinteistöt	€/kiinteistö	766,4	780,0	791,4	11,4	1,5
€ / asukas	€/asukas	2,6	2,9	2,9	0,0	0,0

Yhteensä (€)	€	140 251	156 013	158 273	2 260	1,4
Tuotot	€	-3 110 072	-2 919 000	-2 954 000	-35 000	1,2
Netto	€	-2 969 820	-2 762 987	-2 795 727	-32 740	1,2
Maaomaisuuspalvelut yhteensä						
Kulut yhteensä	€/asukas	19,8	18,6	17,7	-0,9	-4,6
Kulut yhteensä	€	1 081 047	1 014 020	969 815	-44 205	-4,4
Tuotot	€	-3 282 965	-3 077 500	-3 112 500	-35 000	1,1
Netto	€	-2 201 918	-2 063 480	-2 142 685	-79 205	3,8

Viesti tilaajalle:

Selvitetään nykyisen kartasto- ja paikkatietojärjestelmän kehittämistä/korvaamista kustannus tehokkaalla, tulevaisuuden tarpeet ja resurssit huomioon ottavalla ratkaisulla. Parannetaan paikkatietoaineistojen tietosisältöä ja julkaistaan aineistoja rajapintojen välityksellä mm. kuntien rakennetun ympäristön tietoa julkaisevaan ja välittävään Kuntatietopalveluun. Palvelujen digitalisointia jatketaan kiinteistötoimitusten ja tonttijakojen osalta.

Palvelu: Kaupunkisuunnittelupalvelut

Vastuuhenkilö: Ilkka Tarkkanen

		TP 2017	TA 2018	TA-ESITYS 2019	Muutos 2019-2018	Muutos % 2019-2018
Yleiskaavoitus						
Bruttokulut / asukas	€	6,3	6,7	6,7	0,1	1,1
Bruttokulut / hyväksytyt kaavat (kpl)	€/kpl	171 821	72 629	367 699	295 070	406,3
Bruttokulut / hyväksytyt kaavat (ha)	€/ha	579	24	24	0,2	1,0
Hyväksytyt kaavat (kpl)	kpl	2	5	1	-4,0	-80,0
Hyväksytyt kaavat (ha)	ha	593	15 300	15 367	67	0,4
Yhteensä (€)	€	343 641	363 143	367 699	4 556	1,3
Tuotot	€	0	0	0	0	0
Netto	€	343 641	363 143	367 699	4 556	1,3
Asemakaavoitus						
Bruttokulut / asukas	€/asukas	4,8	7,4	7,4	0,0	-0,7
Bruttokulut / hyväksytyt kaavat (kpl)	€/kpl	37 524	67 507	57 616	-9 891	-14,7
Bruttokulut / hyväksytyt kaavat (ha)	€/ha	5 405	3 682	9 837	6 155	167,2
Bruttokulut / hyväksytyt kaavat (k-m ²)	€/k-m ²	2,1	2	7	5	242,4
Hyväksytyt kaavat (kpl)	kpl	7	6	7	1	16,7
Hyväksytyt kaavat (ha)	ha	48,6	110	41	-69,0	-62,7
Hyväksytyt kaavat (k-m ²)	k-m ²	128 000	200 000	58 000	-142 000	-71,0
Yhteensä (€)	€	262 667	405 044	403 310	-1 734	-0,4
Tuotot	€	0	0	0	0	0,0
Netto	€	262 667	405 044	403 310	-1 734	-0,4
Muut palvelut						
€ / asukas	€/asukas	1,8	1,4	1,5	0,0	2,8
Yhteensä (€)	€	99 716	78 239	80 477	2 238	2,9
Tuotot	€	0	0	0	0	0
Netto	€	99 716	78 239	80 477	2 238	2,9
Kaavoituspalvelut yhteensä						
Kulut yhteensä / asukas	€/asukas	12,9	15,5	15,6	0,1	0,4
Kulut yhteensä	€	706 024	846 426	851 486	5 060	0,6
Tuotot	€	0	0	0	0	0,0
Netto	€	706 024	846 426	851 486	5 060	0,6

Viesti tilaajalle:

Asemakaavoituksessa kiirehditään koulujen ja päiväkotien kaavoittamista. Urpolan, Urheilupuiston ja Lähemäen koulurakennuksista laaditaan rakennushistorialliset selvitykset osana asemakaavatarkastelua. Visulahdesta puuttuu päiväkotit.

Saimaan rantojen hyödyntämistä jatketaan. Kirkonvarkauden eteläosan uusilta tonteilta tulee olemaan Saimaan näköalat ja osa tonteista on omarantaisia. Launialan kaavoitus on aloitettu ja yli 100 ha alueelle suunnitellaan asumista ja virkistysalueita rantaan, liike- sekä teollisuusalueita vt5 varten. Pursialassa teollisuustoiminnasta siirrytään pitkän siirtymäajan puitteissa liike- ja toimitilarakentamiseen. Varsavuoren alueen käyttöä ja kaavoitusta suunnitellaan.

Kantakaupungin osayleiskaava valmistuu ja sen avulla Satamalahden asemakaavoitus aloitetaan. Satamalahti vaatii erillisrahoituksen hankkeen mittavan kokoluokan takia. Suunnittelun alkuvaiheessa tulee selvittää mm. liikennejärjestelyt, pysäköinti, markkinatilanne, perustusolosuhteet, kunnallistekniikan tarve, pilaantuneiden maiden puhdistaminen, sedimenttien ruoppaustarve, kustannusrakenne ja projektiorganisaatio.

Palvelu: Rakennuttaminen

Vastuuhenkilö: Pekka Kammonen

		TA 2018	TA-ESITYS 2019	Muutos 2019-2018	Muutos % 2019-2018
Kadut	€	191 380	195 074	3 694	1,9
Rakennuttamisen kulut yhteensä	€/asukas	3,8	3,9	0	2,6
Yhteensä	€	209 180	213 145	3 965	1,9
Tuotot	€	-42 000	-40 000	2 000	-4,8
Netto	€	167 180	173 145	5 965	3,6

Viesti tilaajalle:

Rakennuttamispalveluja ostetaan tarvittaessa palvelun tuottajilta. Osallistutaan VT5 yhteysväli Mikkeli Juva -hankkeeseen. Sähköistä kilpailutusta käytetään kaikissa tarjouspyynnöissä.

Palvelu: Kunnallistekniikan suunnittelu, sisältää liikennesuunnittelun

Vastuuhenkilö: Antero Cedeström

		TA 2018	TA-ESITYS 2019	Muutos 2019-2018	Muutos % 2019-2018
Kadut, sisältää liikennesuunnittelun	€	404 994	351 677	-53 317	-13,2
Suunnittelun kulut yhteensä/asukas	€/asukas	8,2	7,2	-1,0	-12,2
Yhteensä	€	447 445	393 697	-53 748	-12,0
Tuotot	€	-47 000	-47 000	0	0,0
Netto	€	400 445	346 697	-53 748	-13,4

Viesti tilaajalle:

Suunnittelu, myös liikennesuunnittelua ostetaan pääosin palvelun tuottajilta. Yleissuunnitteluun panostetaan mm. hulevesien kokonaishallinnassa. Pyöräilyhankkeisiin panostetaan.

Palvelu: Satamat

Vastuuhenkilö: Olli Horn

		TP 2017	TA 2018	TA-ESITYS 2019	Muutos 2019-2018	Muutos % 2019-2018
Kulut	€	125 985	134 579	132 335	-2 244	-1,7
Tuotot	€	-43 024	-38 000	-38 000	0	0,0
Netto	€	82 961	96 579	94 335	-2 244	-2,3

Viesti tilaajalle:

Kuntalaisille on tarjolla monipuoliset satamapalvelut Anttolassa. Kotisatamapalvelut hoidetaan ostopalveluina palvelun tuottajalta. Satamapalvelujen tuottaja rakentaa laituripaikkoja ja talvisäilytyspaikkoja. Haukivuorella tehdään uusi laskuluiska. Talvisäilytyspaikat sijaitsevat Lotjasaareissa ja laivojen vedessä säilytys tapahtuu Mikkelin sataman laiturissa. Mikkelin laivalaiturin paikat, Anttolan sataman huoltolaituri ja Suomenniemen venepaikat ovat kaupungin hallinnassa ja laskutuksessa. Ristiinan venepaikkoja hoitaa Ristiinan Pursiseura ry.

Palvelu: Liikenneväylät

Vastuhenkilö: Päivi Turkki

		TP 2017	TA 2018	TA esitys 2019	Muutos 2019 - 2018	Muutos % 2019 - 2018
Liikenneväylien kunnossapito						
Hoidetut liikenneväylät	m ²	2 925 319	2 883 750	2 925 969	42 219	1,5
Kesäkunnossapito	euroa/m ²	0,4	0,3	0,4	0,1	17,6
Talvikunnossapito	euroa/m ²	0,8	0,9	0,8	-0,1	-11,1
Kunnossapito yhteensä	euroa/m ²	1,4	1,5	1,5	0,0	2,7
Liikenneväylien kunnossapito yhteensä	euroa	4 177 005	4 362 151	4 446 980	84 829	1,9
Tuotot	euroa	-52 526	-45 000	-45 000	0	0,0
Netto	euroa	4 124 479	4 317 151	4 401 980	84 829	2,0
Katuvalaistus ja liikenteenohjauslaitteet						
Valaisimet	kpl	13 051	12 952	13 051	99	0,8
euroa/valaisin	euroa/kpl	83,6	94,3	88,9	-5,4	-5,7
Ohjauslaitteet	kpl	27	27	27	0	0,0
euroa/ohjauslaite	euroa/kpl	4 306	3 954	3 773	-181	-4,6
Yhteensä euroa	euroa	1 206 964	1 327 632	1 261 963	-65 669	-4,9
Tuotot	euroa	0	0	0	0	0
Netto	euroa	1 206 964	1 327 632	1 261 963	-65 669	-4,9
Muut palvelut						
euroa/asukas	euroa/asukas	8,1	1,9	2,0	0,1	5,3
Yhteensä euroa	euroa	444 123	105 333	109 906	4 573	104,3
Tuotot	euroa	-160 691	-126 400	-126 400	0	100,0
Netto	euroa	283 431	-21 067	-16 494	4 573	78,3
Liikenneverkot yhteensä						
Kulut yhteensä	euroa	5 828 091	5 795 116	5 818 848	23 732	0,4
Kulut yhteensä/asukas	euroa/asukas	106,6	106,0	106,4	0,4	0,4
Tuotot	euroa	-213 218	-171 400	-171 400	0	0,0
Netto	euroa	5 614 874	5 623 716	5 647 448	23 732	0,4

Viesti tilaajalle:

Katujen korjausvelkaa on laskettu aikaisemmin teoreettisella mallilla. Teoreettiset laskelmat antavat suuntaa-antavan lopputuloksen. Suomen Kuntotekniikka Oy:ltä on tilattu vauriokartoituksiin ja maatulkaan perustuva tarkentava mittaus todellisemman korjausvelan laskemiseksi. Siltojen kuntokartoituksen valmistuttua selvitetään siltöjen kantavuustiedot sekä korjaustarpeet kiireellisyysjärjestyksessä. Korjausvelan kasvua ehkäistään oikein kohdistetuilla pintauksilla ja urapaikkauksilla. Kunnossapidon urakka-alueiden turvallisuus ja viihtyvyys varmistetaan korjaamalla mahdolliset vauriot viipymättä ja varmistamalla, että alueet ovat hoitoluokituksen mukaisessa kunnossa. Katuvalaistuksen ohjausyksiköiden saneerausta jatketaan energiasäästöjen saavuttamiseksi. Elohopealamppujen ensimmäinen vaihto-osuus on tehty ja toisen osuuden rahoituksesta neuvotellaan.

Palvelu: Ympäristövastuut

Vastuhenkilö: Sari Hämäläinen

		TP 2017	TA 2018	TA esitys 2019	Muutos 2019 - 2018	Muutos % 2019 - 2018
Kulut	euroa	474 696	452 815	556 870	104 055	23,0

Viesti tilaajalle:

Pilaantuneita maita kunnostetaan mm. rakennushankkeiden yhteydessä ja pohjavesiriskien konkretisoituessa. Keskeisimmät hankkeet vuodelle 2019 ovat: St1 Laiturikatu 6 massanvaihtokunnostuksen viimeistelyt; kaupunki vastaa PAH-yhdisteiden ja jätejakeiden poistamisesta. Siilokorttelin kunnostus suoritetaan loppuun purkamisen yhteydessä (2018 - 2019). Metsäsairilan vanhan penkan sulkemisen viimeistelyt tehdään keväällä 2019. Tikkalassa säädetään

ja huolletaan suotovesien pumppausta. Koiralahden jätetäytön kunnostusta toteutetaan Suomenniemen vedenpumppaamon pohjaveden turvaamiseksi yhteistyössä useiden toimijoiden (mm. ELY-keskukset) kanssa. Suonsaaren autopurkaamon kunnostus tehdään tontin rakentamisen mahdollistamiseksi.

Palvelu: Viheralueet

Vastuuhenkilö: Marko Vuorinen

		TP 2017	TA 2018	TA esitys 2019	Muutos 2019 - 2018	Muutos % 2019 - 2018
Viheralueiden suunnittelu ja rakennuttaminen						
Kulut yhteensä	euroa		167 360	172 446	5 086	3,0
Kulut yhteensä/asukas	euroa/asukas		3,1	3,1	0,0	0,0
Tuotot	euroa		-26 000	-26 000	0	0,0
Netto	euroa		141 360	146 446	5 086	3,6
Viheraluepalvelut						
Puistojen hoito ja ylläpito						
Puistojen hoito ja ylläpito, m ²	m ²	1 119 641	1 119 641	1 137 206	17 565	1,6
2. hoitoluokan puistot, m ²	m ²	326 566	326 566	325 285	-1 281	-0,4
2. hoitoluokan puistot (euroa/m ²)	euroa/m ²	2,3	2,1	2,1	0,0	0,0
3. hoitoluokan puistot, m ²	m ²	793 075	793 075	811 921	18 846	2,4
3. hoitoluokan puistot (euroa/m ²)	euroa/m ²	0,2	0,2	0,2	0,0	0,0
Puistojen hoito ja ylläpito yhteensä	euroa/m ²	1,1	1,0	0,9	-0,1	-0,1
Muu maisemanhoito (euroa/m ²)	euroa/m ²	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0
Yhteensä	euroa	1 177 367	1 073 472	1 068 221	-5 251	-0,5
Tuotot	euroa	-19 158	-10 000	-10 000	0	0,0
Netto	euroa	1 158 209	1 063 472	1 058 221	-5 251	-0,5
Muut palvelut						
euroa/asukas	euroa/asukas	1,0	0,8	0,8	0,0	2,6
Yhteensä	euroa	52 735	46 079	43 656	-2 423	-5,3
Tuotot	euroa	-905	0	0	0	
Netto	euroa	51 830	46 079	43 656	-2 423	-5,3
Viheraluepalvelut yhteensä						
Kulut yhteensä	euroa	1 230 102	1 119 551	1 111 876	-7 675	-0,7
Kulut yhteensä/asukas	euroa/asukas	22,5	20,5	20,3	-0,2	-1,0
Tuotot	euroa	-20 063	-10 000	-10 000	0	0,0
Netto	euroa	1 210 039	1 109 531	1 101 876	-7 655	-0,7

Viesti tilaajalle:

Keskeisten alueiden viihtyisyyteen ja puhtauteen panostetaan. Leikkipaikkaohjelman mukaisesti muutamien leikkipaikkojen käyttötarkoitusta muutetaan. Kaupunginosaseuroja ja kaupunkilaisia kannustetaan ja motivoidaan talkoisiin ja ympäristön siistimiseen. Keväisin järjestetään Mikkeli siistiksi -kampanja. Asukkaille on laadittu lähiympäristön omatoimisen siistimisen pelisäännöt sekä vieraslajien torjuntaohjeet. Kaupunki tarjoaa kaupunkilaisille Mikkeli puistossa 10 kappaletta kaupunkiviljely-laatikoita muodollista korvausta (10 euroa) vastaan viljeltäviksi.

Palvelu: Metsät ja vesialueet

Vastuuhenkilö: Annamari Huttunen

		TP 2017	TA 2018	TA esitys 2019	Muutos 2019 - 2018	Muutos % 2019 - 2018
Talousmetsät						
Metsät, ha	ha	5 112	5 112	5 112	0	0

euroa/ha	euroa/ha	61,9	38,2	39,0	0,8	2,1
Yhteensä euroa	euroa	316 588	194 583	199 431	4 848	2,5
Tuotot	euroa	-677 248	-991 000	-991 000	0	0
Netto	euroa	-360 660	-795 648	-791 569	4 079	-0,5
Taajamametsät						
Metsät, ha	ha	1 745	1 647	1 647	0	0
euroa/ha	euroa/ha	300,5	190	167,7	-22	-11,7
Yhteensä euroa	euroa	524 334	312 934	276 220	-36 714	-11,7
Tuotot	euroa	-163 449	-105 000	-155 000	-50 000	47,6
Netto	euroa	360 885	207 934	121 221	-86 713	-41,7
Palvelut ja monikäyttö						
Yhteensä euroa	euroa	502 858	104 722	127 202	22 480	21,5
Tuotot	euroa	-93 375	-33 000	-35 000	-2 000	6,1
Netto	euroa	409 483	71 722	92 202	20 480	28,6
Metsät ja vesialueet yhteensä						
Metsät, ha	ha	6 857	6 759	6 759	0	0
euroa/ha	euroa/ha	196	90,9	89,2	-1,7	-1,9
Yhteensä euroa	euroa	1 343 780	612 239	602 853	-9 386	-1,5
Tuotot	euroa	-934 073	-1 129 000	-1 181 000	-52 000	4,6
Netto	euroa	409 707	-516 761	-578 147	-61 386	11,9

Viesti tilaajalle:

Taajametsien keskeiset hoitokohteet ovat Tuskun ja Ristiinan alueiden metsiköt. Talousmetsien taimikonhoitoa ja ensiharvennuk-
sia tehdään yhteensä vähintään 200 hehtaaria. Perämaan metsätietä peruskorjataan ja jatketaan.

Vastuualueen vakinaisella henkilöstöllä on kaikilla luonnonhoitotutkinto ja luonnonhoitokortti suoritettuina.

Palvelu: Rakennusvalvonta

Vastuuhenkilö: Sari Valjakka

		TP 2017	TA 2018	TA-ESITYS 2019	Muutos 2019-2018	Muutos % 2019-2018
Rakennus- ja toimenpideluvat						
Luvat	<i>kpl</i>	489	600	490	-110	-18,3
Katselmukset	<i>kpl</i>	950	1 100	1 000	-100	-9,1
Rakennus ja toimenpideluvat	<i>€/asukas</i>	9,9	10,5	11,8	1,3	12,4
€ / lupa	<i>€/lupa</i>	1 104,0	953,0	1 325,3	372,3	39,1
€ / katselmus	<i>€/katselmus</i>	568,0	520,0	649,4	129,4	24,9
Kulut	€	539 838	572 041	649 381	77 340	13,5
Tuotot	€	-891 079	-752 400	-762 400	-10 000	1,3
Netto	€	-351 241	-180 359	-113 019	67 340	-37,3
Muut luvat						
Luvat	<i>kpl</i>	178	120	180	60	50,0
Katselmukset	<i>kpl</i>	110	150	120	-30	-20,0
Muut luvat	<i>€/asukas</i>	5,4	6,6	4,08	-2,5	-38,2
€ / lupa	<i>€/lupa</i>	1 660	3 022	1 239	-1 783	-59,0
€ / katselmus	<i>€/katselmus</i>	2 686	2 417	1 859	-558	-23,1
Kulut	€	295 497	362 590	223 092	-139 498	-38,5
Tuotot	€	-47 485	-51 300	-51 300	0	0,0
Netto	€	248 011	311 290	171 792	-139 498	-44,8
Jätehuolto						
Jätehuolto	<i>€/asukas</i>	1,5	1,8	2,0	0,2	11,1

Kulut	€	80 756	96 464	109 972	13 508	14,0
Tuotot	€	-81 183	-96 464	-109 972	-13 508	14,0
Netto	€	-428	0	0	0	
Rakennusvalvonta yhteensä						
Luvat	<i>kpl</i>	667	720	670	-50	-6,9
Katselmukset	<i>kpl</i>	1 060	1 250	1120	-130	-10,4
Kulut yhteensä	<i>€/asukas</i>	15,3	18,9	20,0	1,1	6,0
€ / lupa	<i>€/lupa</i>	1 252	1 432	1634,89	202,8	14,2
€ / katselmus	<i>€/katselmus</i>	788,0	824,9	978,01	153,1	18,6
Kulut	€	835 334	1 031 095	982 445	-48 650	-4,7
Tuotot	€	-938 564	-900 164	-923 672	-23 508	2,6
Netto	€	-103 230	130 931	58 773	-72 158	-55,1

Viesti tilaajalle:

Rakennusvalvonnan lupien määrän oletetaan pysyvän samalla tasolla.

Jätehuollossa on sähköisen asiointipalvelun ja rekisterin hankinta. Selvitetään kunnan täydentävän muovipakkauskeräyksen toimintaedellytyksiä, vaikuttavuutta sekä vaikutusta jätemaksuihin.

Rakennusvalvonnassa käynnistetään paperiarkiston digitointityö.

Palvelu: Pysäköintipalvelut

Vastuhenkilö: Juha Ruuth

		TP 2017	TA 2018	TA-ESITYS 2019	Muutos 2019-2018	Muutos % 2019-2018
Pysäköintivirhemaksut	<i>kpl</i>	8 882	10 000	9 000	-1 000	-10,0
Pysäköintivirhemaksutulot (€)	€	377 463	450 000	450 000	0	0,0
Pysäköintipalvelut	<i>€/asukas</i>	3,9	5,1	5,1	0	-0,8
Kulut	€	210 564	280 528	278 975	-1 553	-0,6
Tuotot	€	-663 005	-677 040	-677 540	-500	0,1
Netto	€	-452 441	-396 512	-398 565	-2 053	0,5

Viesti tilaajalle:

Pysäköintivirhemaksujen lukumäärä näyttää vakiintuneen vajaan 9000 kappaleen vuositasolle, jolloin myös tulojen määrä säilyy samana.

Pysäköintimaksujen määrä laskee hitaasti, vaikka mobiilimaksamisen suosio kasvaa koko ajan.

Hylättyjen ja väärin pysäköityjen ajoneuvojen siirroista tulee kustannuksia aiempaa enemmän.

Sähköinen asiointi saadaan tehokkaaseen käyttöön 2019.

Palvelut: Kiinteistövero- ja kiinteistöprojektin

Vastuhenkilö: Sari Valjakka

		TA 2018	TA-ESITYS 2019	Muutos 2019-2018	Muutos % 2019-2018
Kulut	<i>€/asukas</i>	2,4	2,4	0,0	0,0
Kulut	€	132 848	133 066	219	0,2
Tuotot	€	0	0	0	
Netto	€	132 848	133 066	219	0,2

Viesti tilaajalle:

Projektissa maastossa ja tulosten analysoinnissa kahden henkilön resurssit.

Rakennusvalvonnan kuluissa toimistosihteerin tehtävät rakennusrekisterin ylläpitotehtävissä

MÄÄRÄRAHAESITYS

Talousarvioraami (1 000 €) on lautakuntatasolla sitova valmistelupohja. Kaupunginhallitus on käsitellyt talousarvioraamin ja talousarvion laadintaohjeen 27.8.2018 § 308.

Asumisen ja toimintaympäristön palvelualueen raami (1 000 euroa):

Tulot	44 119 euroa
Kulut	43 131 euroa
Tkate	988 euroa

Vuoden 2019 talousarvioesitykseen siirretään Ympäristöpalveluista Urpolan luontokeskuksen palkka- ja vuokratkustannukset yht. 31 000 euroa asumisen ja toimintaympäristön palvelualueelle.

Asumisen ja toimintaympäristön palvelualueen talousarvioesitys (1 000 euroa):

Tulot	44 119 euroa
Kulut	43 162 euroa
Tkate	957 euroa

KAUPUNKIYMPÄRISTÖLAUTAKUNTA, TALOUSARVIOESITYS 2019		€
14TM	TOIMINTAKATE	957 151
143	TOIMINTATUOTOT	44 118 896
1430	Myyntituotot	8 096 134
1432	Maksutuotot	1 688 900
1433	Tuet ja avustukset	437 900
1434	Vuokratuotot	32 884 562
1435	Muut toimintatuotot	638 400
1437	Valmistus omaan käyttöön	373 000
14370	Valmistus omaan käyttöön	373 000
144	TOIMINTAKULUT	43 161 745
1440	Henkilöstökulut	8 793 954
14400	Palkat ja palkkiot	6 326 046
14410	Eläkekulut	2 229 644
14415	Muut henkilösivukulut	238 264
1443	Palvelujen ostot	21 851 179
1445	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	6 707 300
1447	Avustukset	1 573 800
1448	Muut toimintakulut	4 235 512
14480	Vuokrat	4 129 072
14490	Muut toimintakulut	106 440

TULOSALUE	TULOT	MENOT	T-KATE
Lautakunta, lupa- ja valvontajaosto		69 692	-69 692
Kaupunkikehitys	36 420 206	13 886 476	22 533 730
Kaupunkiympäristön elinkaari palvelut	1 935 400	23 311 364	-21 375 964
Rakennusvalvonta	1 605 872	1 463 443	142 429
Maaseutu- ja lomituspalvelut	4 157 418	4 430 770	-273 352

Asumisen ja toimintaympäristön palvelualueen henkilöstösuunnitelma

1. Henkilöstötarpeeseen vaikuttavat muutokset vuosina 2019-2022

1.1 Toiminnan ja toimintaympäristön muutos

Voimakas kaupungistuminen ja palvelualueen maantieteellisesti laaja toimintakenttä vaikuttavat resurssien painotukseen ja määrään. Alalla toimijat ikääntyvät ja eläköityvät. Henkilöstöresursseista kilpaileminen alalla on yhä kovempaa. Jokaisen rekrytinnin kohdalla tarkastelu lähtee aina tulevaisuuden, prosessien ja asiakaspalvelun tarpeesta.

Maakuntauudistuksen suunnittelu ja mahdollinen tuleminen aiheuttaa organisatorisen muutospaineen. Yhteiskunnan raja-arvot ovat yhä tiukempia liittyen esimerkiksi veden ja ilman laatuun, meluun ja terveyteen.

Tekeillä oleva Maankäyttö- ja rakennuslain uudistus siirtää suunnittelua kohti suurempia aluekokonaisuuksia joiden avulla rakentamiselle saadaan enemmän joustoa. Kääntöpuolena on se, että ennakkosuunnitteluun joudutaan panostamaan entistä enemmän ja sitä kautta suunnittelukohteiden koko ja työmäärä kasvaa.

Yksityisellä puolella on vakiintunut käytäntö, missä yksi henkilö vastaa kaikista kaavoituksessa vaadittujen asiakirjojen laadinnasta. Kaavoihin liittyvät selvitykset laaditaan jatkossakin asiantuntijatahojen toimesta täydentämään kaavaprosessia. Kaupunkisuunnittelupalveluiden on hyvä seurata yksityisen puolen esimerkkiä ja siirtyä vastaavaan toimintamalliin. Järjestelyllä tehostetaan resurssien käyttöä ja toimien korvaaminen viroilla saadaan vähäisellä kustannustason nousulla enemmän vastinetta rahoille.

Elinkaaripalvelut tulosalueelle muodostettiin organisaatiouudistuksessa kolme tuloyksikköä: infra-aluepalvelut, tilapalvelut ja viher- ja metsäaluepalvelut. Yksityistieasiat siirtyivät maaseututoimesta infra-aluepalveluihin. Liikennesuunnittelijan virka muutettiin valvojan viraksi 2018 ja valvoja palkattiin 0,5 työaikaa tekevän yhdyskuntatekniikan insinöörin avuksi yksityistieasioita hoitamaan. Yksityistielainsäädännön muutokset vähentävät tulevaisuudessa yksityistietoimen tehtäviä. Liikenneväylien valvontatehtäviä hoitavan henkilön jäädessä eläkkeelle, paikkaa rekrytoitu valvoja työpanosta.

Kaupungin taloustilanteen jatkuessa tiukkana myös talonrakennusinvestointiohjelmassa on tiukka investointitarve huomioiduna. Lisähaasteen investointitasolle sekä henkilöstöresurssille asettavat kaupunkirakenneselvityksen myötä käynnistyvät samanaikaiset suuret investoinnit.

Rakennusvalvonnan lupa-asioiden ja valvontakohteiden määrä on vuosien ajan pysynyt vakaana. Rakennusvalvonnassa on tunnistettu tarve yhden rakennustarkastajan viranlisäresurssille lupakäsittelyn sujuvoittamiseksi.

Rakennusvalvonnassa käynnistyi 2018 keväällä (5 vuotta) kiinteistöerotietojen tarkistushanke, jossa selvitetään kaikki Mikkelin rakennetut kiinteistöt. Projektiin on palkattu 1 projektivastaava sekä 1 rakennusmittaaja. Projektin myötä selviää luvattomia rakennuksia, joihin rakennusvalvontaviranomaisen on puututtava hallinnollisin toimin. Rakennusvalvonnassa on ollut kesän vuosilomien aikana ja rakentamisen kiireisempänä aikana määräaikainen tarkastaja. Rakennusvalvonta työhön perehdyttämiseen kuluu aikaa, joten kesäajan tarkastajan työsuhteen jatkaminen, kiinteistöveroprojektista johtuvista hallintotoimissa, olisi työpanoksen kannalta tehokkainta.

Kiinteistöveroprojektin rakennusmittaajan työsuhde on määräaikainen vuoden 2018 loppuun. Kiinteistöveroselvityksessä on ilmennyt, että mittauksen analysointiin tarvitaan henkilöresurssi myös talven ajaksi. Valtuuston hyväksymässä hankkeen kustannusarviossa määrärahat riittävät rakennusmittaajan ympärivuotiseen palkkaamiseen, jolloin osaavan henkilökunnan pysyvyys voidaan varmistaa hankkeen jatkuessa.

Maatalous- ja lomituspalvelut siirtyvät 2021 alkaen maakuntaan (*varaus, joka liittyy valtakunnalliseen päätöksentekoon*).

1.2 Ostopalvelut ja ulkoistaminen

Ostopalvelua voidaan käyttää resurssi- ja osaamistarpeen tasaamiseen. Kaupungin palvelualueella on lukuisia viranomaistehtäviä, joiden hoitamista ei voida ulkoistaa. Omia resursseja tarvitaan ostopalveluiden toteuttaman työn tilaamiseen sekä ohjaamiseen. Oman toiminnan ja palveluiden rajapinnan kohtaa tarkastellaan säännöllisesti.

2 . Henkilöstöresurssisuunnitelma

2.1 Vakituisen henkilöstömäärän kehitys vuosina 2019-2020

Vakituinen henkilöstömäärän ennustetaan pysyvän pääosin samana. Poikkeuksen muodostaa maaseutu- ja lomituspalvelut, jossa henkilöstömäärä vähenee.

2.2. Määräaikaisen henkilöstömäärän kehitys vuosina 2019-2022

Määräaikaisen henkilöstön käyttö on hyvin vähäistä, poikkeuksen voivat aiheuttaa projektiluontoiset tehtävät. Kaupunkiympäristön elinkaari- ja palveluiden tulosalueella määräaikaisen energiainsinöörin työsuhdetta jatketaan vuoteen 2022 ja määräaikainen kunnossapitoinsinööri vakinaistetaan. Rakennusvalvonnassa määräaikaisen rakennusmittaajan tehtävää jatketaan talvikuukausille ja määräaikaisen rakennustarkastajan tehtävää vuoden 2019 loppuun. Urpolan luontokeskuksen toiminnanjohtajan määräaikaisuuden palkkakustannukset ympäristöpalveluista siirretään vuodelle 2019 strategiset projektit –yksikön kustannuspaikalle.

2.3. Eläkepoistuma ja sen hyödyntäminen

Palvelualueelta eläköityy noin 25 henkilöä vuosien 2019-2022 aikana.

Infra-alueiden henkilöstömäärä vähenee yhdellä eläköitymisen johdosta. Maataloushallinnosta kahden eläköityvän tilalle ei palkata uusia työntekijöitä, vaan tiivistetään yhteistyötä maakunnan muiden maataloushallinnon yksiköiden kanssa, jotta viranomaistehtävät tulee asianmukaisesti hoidettua. Lomittajien eläköitymisen kautta osaan vapautuvista tehtävistä palkataan uusia työntekijöitä. Nämä tehtävät täytetään palkkaamalla nykyisiä määräaikaisia työntekijöitä vakituiseen työsuhteeseen. Osa vapautuneista tehtävistä jää täyttämättä, sillä lomitustilojen lukumäärä vähenee vuosittain.

2.4. Henkilöresurssien sisäiset muutokset

Ei sisäisiä muutoksia.

2.3. Työkykytavoite

Henkilöstön työkykyä ja työhyvinvointia tuetaan

- osaamisen ylläpitämisellä ja kehittämisellä
- työergonomialla
- kehityskeskusteluilla
- tapaturmien ennaltaehkäisyllä työsuojelun keinoin
- ajantasaisilla tehtäväkuvilla
- kehityskeskusteluiden kautta
- työhyvinvointikyselyiden tulosten kautta
- uusien työntekijöiden/tehtävien vaihtaneiden perehdytyksellä, ohjauksella ja opastamisella

Jos työkyvyn todetaan heikentyneen, hyödynnetään varhaisen välittämisen mallia työkykyä tukevilla toimilla.

3. Henkilöstömenojen kehitys

3.1. Kaupunkirakenneselvityksen henkilöstömenojen kehitys

Henkilöstömenojen kehitystä pyritään vähentämään kaupunkirakenneselvityksen mukaisesti varsinkin matkakustannusten ja sairauspoissaolojen vähentämisellä. Matkakustannuksia pyritään pienentämään kaupungin yhteiskäyttöautoja hyödyntämällä työajoissa. Sairauspoissaoloihin voi pyrkiä vaikuttamaan työkykyä ylläpitämällä kohdassa 2.5. luetelluin toimenpitein.

4. Osaamisen kehittäminen ja koulutus- ja kehittämissuunnitelma

Kehityskeskustelujen yhteydessä laaditaan henkilökohtainen koulutus- ja kehittämissuunnitelma. Henkilöstön osaamisen kehittämisessä ja laajentamisessa on tärkeää huomioida muuttuvat toimintaympäristön tarpeet. Aktiivinen koulutustarpeiden

den kartoittaminen varmistaa, että työntekijöillä on tarvittava osaaminen ja asiantuntemus töiden hoitamiseksi laadukkaasti ja kustannustehokkaasti organisaation toimintaa ja tavoitteita tukien.

Asumisen ja toimintaympäristön palvelualueen koulutussuunnitelma perustuu tiedossa olevaan toiminnan tai palvelutarpeen muutokseen sekä osaamisen kehittämisen tarpeeseen. (liite)

ASUMISEN JA TOIMINTAYMPÄRISTÖN PALVELUALUEEN KOULUTUSSUUNNITELMA 2019

(Tämä on suunnitelma ja jokaisesta koulutuksesta tehdään tapauskohtainen harkinta ja päätös erikseen)

Asumisen ja toimintaympäristön palvelualue / Kaupunkikehitys							
Osaamisen kehittämistarve/ koulutus	Koulutuksen tavoite	Kesto/pv	Kohderyhmä	Aikataulu (mahdollisimman tarkalla tasolla)	Kustannukset	Koulutuksen arviointi	Vastuutaho ja koulutuksen järjestäjä
Contact ajovälitysohjelma	Ajankohtaiset asiat: Päivittäistoinnin helpottaminen/tehostaminen	1 pv	Matkasihteerit	2019	sijaistamiskustannus n. 100 eur/pv		Semel Oy
Koulukuljetuspäivät Tampere	Tietojen päivittäminen / osaamisen kehittäminen	2,5 pv	Kuljetuskoordinaattorit	2/2018	n. 750 e / hlö. Sis. osallistuminen, majoitus, matkakulut		FCG Kuntakoulutus, CGI
Ajankohtaista tietoa (mm. Itä-Suomen liikennejärjestelmäpäivät, Waltti-päivä..)	Tietojen päivittäminen / osaamisen kehittäminen	3-5 pv	Joukkoliikenne-insinööri	2019	Matka- ja majoituskulut yht. 300 – 600 eur / vuosi		
Ajankohtaista tietoa (esim. Itä-Suomen liikennejärjestelmäpäivät, Waltti-päivä, koulukuljetuspäivät?..)	Tietojen päivittäminen / Osaamisen kehittäminen	5-6 pv	Esimies	2019	Osallistumismaksut, matka- ja majoituskulut yht 600-1200 eur/vuosi		
Esimieskoulutukset	Johtamistaitojen kehittäminen		Esimies	2019	Ei kuluja		
Savusukellus	Savusukelluskelpoisuuden saavuttaminen	1 viikko	Lentoasema / Pelastuspalvelu	2019 Q4	2750€		Pelastusopisto
EA2, Tulityökortti-, ja työturvakorttikoulutus	Kouluttaa henkilökunta lainmukaisin ja ilmauasetuksen vaatimin koulutuksin	1 viikko	Lentoasema / Koko henkilökunta	2019 Q1	720€		SPR + ESEDU
Järjestyksenvalvoja	Järjestyksenvalvojan pätevyysien kouluttaminen	1 viikko	Lentoasema / Pelastuspalvelu	2019 Q2	500€		ESEDU
Kuljettajan ammattipätevyys	Kuljettajan ammattipätevyyteen vaadittavien koulutusten suorittaminen	3 päivää	Lentoasema / Pelastuspalvelu + kunnossapito	2019 Q1, Q2, Q3 + Q4	600€		Saimalog Oy
Ilma-aluksen turvaetsintä	Ilmauasetuksen ja viranomaisen vaatima ilma-aluksen turvaetsin-	1 päivä	Lentoasema / Maahuolinta +	2019 Q1	500€		Suomen Turva-projektit Oy

	tään vaadittu koulutus.		pelastuspalvelu				
Ilma-aluksen jäänpoistokoulutus	Kertauskoulutus	1 päivä	Lentoasema / Kunnossapito	2019 Q4	800€		IDS Finland Oy
Turvataarkastuksen kuvantulkinta	Kertauskoulutus	3 päivää	Lentoasema / Turvataarkastus	2019 Q3	0€		Avia College
Ramp kurssi	Kertauskoulutus	3 päivää	Lentoasema / Kunnossapito	2019 Q2	3000€		Finavia Oyj
Marshaller työtävät	Perehdyttäminen marshallerin työtäviin	3 päivää	Lentoasema / Kunnossapito + maahuolinta	2019 Q1	3000€		Finavia Oyj
ICT	Kaavaohjelmalla piirtäminen	3 pv	kaavoittajat	alkuvuosi 2019	1500		Bentley
ICT	Paikkatieto	1 pv	kaikki	alkuvuosi 2019	1000		ilmoitetaan myöhemmin
Kaavoitus	Kaavaprosessi	2-5 pv	1 kaavoittaja	alkuvuosi 2019	500		FCG
Kaavoitus	Hallintojuridiikka	10 pv	kaavoittajat	loppuvuosi 2019	1500		Itä-Suomen yliopisto
Kaavoitus	Kaavajuridiikka	1 pv	1 kaavoittaja	alkuvuosi 2019	500		Lakimiesliitto
Kaavoitus	Kaupunkisuunnittelun kehitys	4 pv	kaavoittajat	hajautettu koko vuodelle	1200		vaihtelee
Haahtela -kiinteistöjärjestelmä lisäkoulutus	Kiinteistöjärjestelmän jatkokoulutus	1-2 pv	Vuokraus- ja käyttöpalveluiden hlöstö	maalis-/huhtikuu	1500 €/pv/koko hlöstö		Haahtela

Asumisen ja toimintaympäristön palvelualue / Kaupunkiympäristön elinkaari palvelut							
Osaamisen kehittämistarve/ koulutus	Koulutuksen tavoite	Kesto/pv	Kohderyhmä	Aikataulu (mahdollisimman tarkalla tasolla)	Kustannukset	Koulutuksen arviointi	Vastuutaho ja koulutuksen järjestäjä
Yksityistiekoulutus	uuden henkilön perehdyttäminen	3	yhdyskuntateknii- kan insinööri/infra- aluepalvelut	helmi-maaliskuu	2400	yksikköpala- veri/ keskustelu	yksikkö/tieyhdistys
valvojakoulutus	ammattillinen kehittäminen	2	rakennuttajat	syksy 19	2200	yksikkö- palaverit	yksikkö /RIL
Rekisteriohjelmien käyttä- jäkoulutus	Ammatillisen osaamisen kehittä- minen	2pv	Suunnitteluavusta- jat	helmikuu	1500	yksikkö-palaveri	yksikkö /konsultti
Katupäivät, Rakennuttaja- päivät, Liikennejärjestelmä päivät, Liikenne-turvallisuuspäivät	Ammatillisen osaamisen ylläpito ja lakimuutosten päivittäminen	1-2 pv	Asiantuntijat, valvo- jat, suunnittelijat	vuoden aikana	3000	yksikkö- palaverit ja kouluttajien keräämä palau- te	yksikkö/FCG ja ELY
Keskustojen ja taajamien kehittämisseminaarit	Tietojen päivittäminen	1-2pv	esimiehet	elokuu-lokakuu	1500	Yhteistyö- palaverit ja Mikke ry	yksikkö/EKK
Pilaantuneiden maiden käsittelyyn liittyvät ajan- kohtaispäivät	Ammatillisen osaamisen ylläpito ja lakimuutosten päivittäminen	1-2 pv	Asiantuntijat	vuoden aikana	1500	yksikkö- palaverit	yksikkö/konsultti
Viherpäivät	Ammatillisen osaamisen ylläpito ja lakimuutosten päivittäminen	1-2 pv	Asiantuntijat, suun- nittelijat, esimiehet	vuoden aikana	3000	yksikkö- palaverit ja kouluttajien keräämä palau- te	yksikkö/konsultti
Kaupunginpuutarhurien koulutuspäivät	Ammatillisen osaamisen ylläpito	2pv	Esimiehet, asian- tuntijat	elokuu	600	yksikkö- palaverit	yksikkö/konsultti

Luonnonhoito tutkinto	edellytys metsänhoito töissä	1pv	metsurit ja työnjohto	kesä 19	400	yksikkö-palaverit	yksikkö/suomen metsäkeskus
Tieturva koulutus	edellytys liikennealueilla työskennellessä	1pv	metsuri, työnjohto, valvojat	koulutuksia useita vuodessa	400	yksikkö-palaverit	yksikkö/konsultti
Metsäsovelluskoulutus	Ohjelmiston muutokset ja hyödyntäminen	1pv	metsätyönjohto	syksy 19	400	yksikkö-palaverit	metsäsovellus Tapio
Claudia-kilpailutusohjelman koulutus	Sähköisen kilpailutusohjelman käyttökoulutus	1 pv	Rakennuttajat	koulutuksia useita vuodessa	sisäinen koulutus	yksikkö-palaverit	Hankintayksikkö
Ilmanvaihdon toiminta ja säädöt	Järjestelmien muuttuessa toiminnan sisäistäminen	1pv	sisäilma-asiantuntija, LVI-asiantuntija, energiasinööri	vuoden aikana	600	yksikkö-palaverit	oppilaitokset
Rakennusten purkujätteiden hyödyntäminen, uudistunut MRA	Muuttuneen lainsäädännön sisäistäminen purkujätteiden käsittelyssä ja hyödyntämisessä	1 pv	Rakennuttajat	vuoden aikana	1000	yksikkö-palaverit	Yksikkö/konsultti
Kuivaketju10- ja tervetalo ohjeistus	Tietojen päivittäminen, uusien ohjeistusten sisäistäminen	1 pv	Rakennuttajat	alkuvuodesta	1500	yksikkö-palaverit	Yksikkö/konsultti

Asumisen ja toimintaympäristön palvelualue / Rakennusvalvonta							
Osaamisen kehittämistarve/ koulutus	Koulutuksen tavoite	Kesto/pv	Kohderyhmä	Aikataulu (mahdollisimman tarkalla tasolla)	Kustannukset	Koulutuksen arviointi	Vastuutaho ja koulutuksen järjestäjä
Rakennusvalvontapäivät	Ammattitaidon ylläpito, ajankohtaiset lakimuutokset	3	rakennustarkastajat	koulutukset keväisin tai syksyisin	n. 700€ /hlö		FCG tai Rakennustarkastusyhdistys
Jätehuoltoviran-omaisten päivät	Ammatillisen osaamisen kehittäminen, ajankohtaiset lakimuutokset	2	jäteasiantarkastaja	syksy 2019	550 €/hlö		Kuntaliitto

Jätehuoltopäivä	Ammatillisen osaamisen kehittäminen	2	Jäteasian-tarkastaja	syksy 2019	525 €/hlö		Jätehuolto-yhdistys ry
Lvi-tarkastuspäivät	Ammatillisen osaamisen kehittäminen, ajankohtainen lainsäädäntö	2	Lvi-tarkastaja	2019	600 €/hlö,		FCG Koulutus
Pysäköinnin valvonnan neuvottelupäivät	Ammattitaidon ylläpito	2	Pysäköinti-palveluiden koko henkilökunta	kevät 2019	noin 200 /hlö		Poliisi AMK
Työturvallisuus-kurssi	Työturvallisuus	1	Pysäköinti-palveluiden koko henkilökunta	2019	arvio 200/hlö		-
Pysäköinninvalvonnan toimistopalvelut	Ammattitaidon kehittäminen	1-2	Tarkastus-esimies	Syksy 2019	arvio 300-400 €		Poliisi AMK
Rakenteellinen paloturvallisuus	Ammatillisen osaamisen kehittäminen paloturvallisuusasiat	3	tarkastajat	syksy 2019	300€ /hlö		Pelastusopisto
Kiinteistöverotietojen tarkistushanke	perehdytys tehtävään: mittaus / rakennusrekisteriin ylläpitotehtävien osaaminen	2	Kiinteistövero-tietojen tarkistus-hankkeen projek-tivastaava/ Rakennus-mittaaja		500 €/hlö		VRK / CGI /FCG
Rakennusrekisterit / sähköinen asiointi	Ohjelmistojen käyttöosaaminen	2	tarkastajat		500 €/hlö		CGI / Evolta Oy /VRK
Asiakaspalvelu	Asiakaspalvelutaitojen kehittäminen	1	koko henkilöstö				ei tiedossa / muun koulutuksen yhteydessä
Lainsäädäntö-osaaminen	Osaamisen ylläpitäminen		tulosyksiköiden esimiehet				ei tiedossa / muun koulutuksen yhteydessä

Asumisen ja toimintaympäristön palvelualue / Maaseutu- ja lomituspalvelut							
Osaamisen kehittämistarve/ koulutus	Koulutuksen tavoite	Kesto/pv	Kohderyhmä	Aikataulu (mahdollisimman tarkalla tasolla)	Kustannukset	Koulutuksen arviointi	Vastuutaho ja koulutuksen järjestäjä
Lomahallinnon maakuntamallin tiimivalmennus	maatalouslomituksen hallinnon kehittäminen ja maakuntaudistuksen valmistelutyö	koko päivän koulutus	lomahallinnon henkilöstö 7 henkilöä	vuodet -19-20 yhteensä 14 päivää	250 €/hlö/vuosi		Ahlmanin ammatti- ja aikuisopisto
Lomittajille EA 1-koulutus	ensiapukurssi	2 päivää	lomittajat 15 henkilöä	tammikuu -19			Etelä-Savon työterveys
Automaatiolypsy koulutus	Kouluttaa osajia automaatiolypsyyn	2	lomittajat 10 henkilöä	7-8.1.2019	2200 + ruoka		NHK – Keskus Oy
Työturvallisuus koulutus	ennaltaehkäistä työtapa-turmia, riskienhallinta	1 päivä	lomittajat 10 henkilöä	joulukuu -19	3000 + ruoka		Järvisseudun ammatti-instituutti, JAMI
Hallinnon ajankohtaispäivät	Johdon koulutus hallinnolliset asiat	1,5 päivää	maaseutupäällikkö	syksy -19	majoitus ja matkat		Ruokavirasto
Maataloustukikoulutus	vuoden -19 tukimuutokset	1 päivä	maataloushallinnon henkilöstö 7 + 3 henkilöä	huhtikuu -19	ei kustannuksia		Maaseutu ICT2-hanke
Maataloushallinnon koulutus	Tukisovelluksen käyttö-koulutus, hallinnolliset ohjeet	½ päivää	maataloushallinnon henkilöstö 7 + 3 henkilöä	8 kertaa vuodessa	ei kustannuksia		Ruokavirasto

INVESTOINTIESITYS 2019 JA TALOUSSUUNNITTELUVUODET 2020-2023

KAUPUNKI	HANKKEEN SUURUUS- LUOKKA	TOT 2018 (arvio)	TA 2019		TS 2020		TS 2021		TS 2022		TS 2023		INVEST. YHT. 2019- 2023
			menot	tulot	menot	tulot	menot	tulot	menot	tulot	menot	tulot	
KIINTEÄ OMAISUUS													
Maa- ja vesialueet													
Maa- ja vesialueiden myynti, TULOT				2000		2000		2000		2000		2000	10000
Maa- ja vesialueiden hankinta, MENOT		-100	-250		-250		-2000		-1000		-1000		-4500
Rakennusten myynti (voitto)				50		100		100		100		50	400
TALONRAKENNUSINVESTOINNIT													
Liikelaikokset													
Otavan opisto													
päärakennus, ilmanvaihto		-20	-20										-20
asuntolan 4. krs peruskorjaus		-350	-50			-300							-350
Päiväkodit													
Tikanpellon päiväkotiki, korvaava uudisrakennus, vuokraus *	-4500					-100		-50					-150
Kalustus (varhaiskasvatus)								-100					-100
Haukivuoren päiväkotiki, korvaava uudisrakennus, vuokraus *	-2500	-100	-50										-50
Kalustus (varhaiskasvatus)			-80										-80
Kalevankankaan päiväkotiki, korvaava uudisrakennus *	-4650	-1300	-3200										-3200
Kalustus (varhaiskasvatus)			-150										-150
Kattilansillan päiväkotiki (korvaa Suksimäen päiväkodin) *	-4150	-100	-120			-50							-170
Kalustus (varhaiskasvatus)			-150			-150							-150
Rantakylän alueen uusi päiväkotiki *	-5000	-50				-3000		-1500					-4500
Kalustus (varhaiskasvatus)								-150					-150
Lähemäkitalon piha (päiväkotiki)	-100							-100					-100
Otavan päiväkotiki, siirtokelpoinen lisäosa	-500		-500										-500
Röllin päiväkotiki, julkisivut	-200					-200							-200
Koulut													
Rantakylän koulu (peruskorjaus ja laajennus)													0
Rakennusprojekti	-12300	-4500											0
Koneet ja kalusteet (opetus)	-1200	-900	-75										-75
Urheilupuiston koulu, (Eteläinen aluekoulu) *	-5000	0											0
Kalevankankaan koulu, ilmanvaihdon saneeraus	-800					-300		-500					-800
Anttolan yhtenäiskoulu (Anttola-talo ja uudisosa, vuokratohde)	-5000	-250	-200										-200
Koneet ja kalusteet (opetus)			-200										-200
Liikuntasali (oma investointi)	-1600		-1600										-1600
Ihastjärven koulun jatkokäyttö ja siirto (ei liikuntasali) *	-1500	0				-1500							-1500
Lähemäen koulun (Itäinen aluekoulu) *													0
Moision koulun vanhan osan korvaaminen* (Eteläinen aluekoulu)	-2200	0											0
Eteläinen aluekoulu (850 oppilasta, yhtenäiskoulu) *	-20000	-100	-5000			-13000		-2000					-20000
Itäinen aluekoulu (600 oppilasta, alakoulu) *	-15000	-25						-5000		-5000		-5000	-15000
Päämajakoulun muutokset Rouhialan koulua varten *	-200							-100		-100			-200
Suomenniemen koulun muutostyöt päiväkodille *	-150					-150							-150
Kulttuuri													
Mikaelin kunnostus		-100	-100			-100		-200		-1000		-3700	-5100
Teatteri													0
Peruskorjaus		-5000	-100			-2000		-2000		-1000			-5100
Laajennus (iso näyttämö)		-12000											0
Sodan ja rauhankekus Muisti, saneeraus		-3000	-300	-1400		-1300		-300					-3000
Taidemuseon peruskorjaus (Graniittitalo)		-7000	-100									-7000	-7000

Nuoriso																			0
Kattilansillan nuorisotalo, alapohjan korjaus	-250																		-250
Liikunta																			0
Hänninkentän huoltorakennus MENOT	-2600	-100	-2000		-500														-2500
Hänninkentän huoltorakennus TULOT				300		300													600
Kalevankankaan jalkopallohallin uusiminen (105x68) MENOT	-3700	-100	-3700																-3700
Kalevankankaan jalkopallohallin uusiminen (105x68) TULOT				200															200
Rantakylän tekonurmikenttä MENOT	-400																		-400
Rantakylän tekonurmikenttä TULOT										50									100
Urpolan kaukalon uudistaminen (koulun piha) MENOT	-400				-400														-400
Urpolan kaukalon uudistaminen (koulun piha) TULOT										50									50
Rantakeitaan uimahallin suunn. (ratapituus&laajennus)																			-100
Kenttäkunnostus, Haukivuori	-100																		-100
Tuppuralan lähiliikuntapaikka (koulun piha)	-300				-300														-300
Otavan koulun lähiliikuntapaikka (koulun piha)	-120																		-120
Lähemmäen nurmikentän uusiminen, tekonurmi	-200																		-200
Urheilupuiston jalkapallo- ja tenniskenttien uudistaminen	-400																		-400
Pesäpallotekonurmi, Kalevankankaan vanhan koulun alue	-200																		-200
Rantakylän tenniskentän uudistaminen	-50																		-50
Sosiaali- ja terveystoimi																			0
ESPER- hanke vaihe 1 (rahoitusratkaisu)	-3000		-150		-150														-750
Julkiset rakennukset																			0
Kaupungintalo																			0
invahissi, piha-alueen laatoitus	-600	-200	-200		-100														-400
peruskorjaus	-6000																		0
Kaupungin virastotalon perusparannuksen jatkaminen		-300	-400		-200														-1200
Naisvuoren tornin kunnostus	-600																		-600
Sotakoulu, Ristiina		-50	-50		-50														-250
Kiinteistöjen muut muutos- ja peruskorjaustyöt																			0
<i>Koulu- ja esiopetus</i>		-200	-200		-200														-1200
<i>ESSOTE-kiinteistöt</i>		-300	-200		-200														-1000
<i>Julkiset rakennukset</i>		-100	-100		-100														-600
Kiinteistöjen rakennusautomaatiojärjestelmien uudist. MENOT		-100	-100		-50														-300
Kiinteistöjen rakennusautomaatiojärjestelmien uudist. TULOT		50		25		10		10		10		10		10		10			65
Rakennusten suunnittelumääräraha		-50	-50		-50														-300
Energialoudelliset investoinnit MENOT		-150	-150		-200														-950
Energialoudelliset investoinnit TULOT		50		40		50		50		50		50		50		50			240
JULKINEN KÄYTTÖMAISUUS																			
Kiinteät rakenteet ja laitteet																			
Satamalahden kehittäminen, kehittämisalusta			-250		-1000														-6250
EcoSairila, kehittämisalusta	-4000	-150	-1500		-1000														-3000
Vt5 yhteysväli Mli Juva, kaupungin osuus	-6500	-2500	-3000		-1000														-4000
Vt13 Karikon kiertoliittymä (ELY)	-5000	-100	-300		-1700														-2000
Vt13 Pelloksen liittymän kanavointi (ELY)			-200																-200
Mannerheimintie, joukkoliikennekatu		-50	-50		-300														-350
Raviradan alue, huoltoalue ja -yhteys		-300	-300		-200														-500
Pyöräilyn ja kävelyn edistämishojelman toteuttaminen		-150	-250		-250														-1000
Kadut (työohjelma vahvistetaan käyttösuunnitelman yhteydessä)		-1000	-1300		-2000														-10300
<i>Kadut saneeraus</i>																			
<i>Sillat</i>																			
<i>Kevytliikenne</i>																			
<i>Liikenneturvallisuus</i>																			
<i>Asuntoalueiden viimeistely</i>																			
<i>Pienet järjestelyt</i>																			
<i>Suunnitteluhankkeet</i>																			

Kadut (yritys- ja uuden asuinrakentamisen tukeminen)		-1200	-1000	-1000	-1000	-1000	-1000	-1000	-5000
Ruutukaavakeskustan kehittäminen		-50	-100	-100	-1000	-1000	-150		-2350
Savilahden rannan yhtenäinen kevytväylä, Graani uusi alue		-150	0	-250	-300	-200	-200		-950
Suomenniemen keskusta- Kauriansalmi, kevyenliikenteen väylä, kaupungin osuus ELY-projektissa		0					-500		-500
Katuvalojen saneeraus (ohjausyksiköt, katuvalot)		-150	-150	-150	-150	-150	-150		-750
Hulevesiohjelma		-250		-250	-250	-250	-250		-1000
Sairaalan ympäristö			-350						-350
Suoto- ja hulevesien biohiilikasetin pilotit (Pitkäjärvi, Ratinlampi, Urpolan lampi) ittaus ja kokeiluhanke		-100	-50	-100	-100	-100	-100		-450
Satamien kunnostukset (työohjelma käyttötaloussuunnitelmassa)		-75	-75	-30	-50	-50	-50		-255
Pöykkäänlahden koti- ja vierassatama, Ristiina							-200		-200
Laihalammen kunnostus	-300					-300			-300
Uimarantojen kunnostukset		-40	-40	-40	-40	-50	-50		-220
Liikuntapaikkarakentaminen ja kunnostus (työohjelmakäyttötaloussuunnitelmassa)		-125	-125	-125	-125	-150	-150		-675
Korvaavat luistelulentät (Laajalampi)	-150			-150					-150
Lähiliikuntapaikka, Urheilupuisto (sis. Padel)	-150				-150				-150
Kalevankangas									0
Maastopolkupyöräreitti	-30		-30						-30
Kuntoportaat	-60			-60					-60
Lumilatu ja rullasuksirata MENOT						-500	-500		-1000
Lumilatu ja rullasuksirata TULOT						100	100		200
Latureitin jatko ja valaistus, Ristiina	-300					-300			-300
Skeittiparkin laajennus, Urpola	-60			-60					-60
Geopark hanke (Unesco status)		-100	-100	-50	-50				-200
Kaihun matkailualueen (sis. Mlipuisto) kehittäminen		-100	-100	-100	-100	-100	-100		-500
Puistot ja leikkipaikat (työohjelma vahvistetaan käyttösuunnitelman yhteydessä)		-200	-200	-200	-300	-300	-300		-1300
Lentoasema			-100	-50	-50	-50	-50		-300
IRTAIN OMAISUUS									
Maaseudun nopeat tietoliikenneyhteydet MENOT			-400	-400	-400	-400	-400		-2000
Maaseudun nopeat tietoliikenneyhteydet TULOT			300	300	300	300	300		1200
Koneet ja kalusto									0
Hallinnon palvelualue									0
Ruoka- ja puhtauspalvelut			-75	-75	-75	-75	-100		-400
Sivistyksen palvelualue				-550	-700	-700	-800		-2750
Kasvatus- ja opetuslautakunta			-300						-300
Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta			-300						-300
Asumisen ja toimintaympäristön palvelualue			-100	-100	-100	-100	-150		-550
ARVOPAPERIT JA OSUUDET									
Osakkeet ja osuudet									0
Osakkeiden hankinta (Saimaa Stadiumi Oy vuoteen 2030)			-200	-200	-200	-200	-200		-1000
Osakkeiden hankinta (Ravirata Oy, rataremontti)			-1000						-1000
Osakkeiden myynti									
YHTEENSÄ:									
TULOT			2915	2510	2510	2610	2510		13055
MENOT			-32340	-36390	-25760	-19325	-29700		-143515
NETTO			-29425	-33880	-23250	-16715	-27190		-130460

(Taloussuunnitelmavuodet 2020-22 tasapainotetaan poistolaskennan mukaiseen tasoon.)

TASEYKSIKÖ JA LIKELAITOKSET

ETELÄ-SAVON PELASTUSLAITOS (rahoitus päätetään myöhemmin)	HANKKEEN KOKONAIS- KUST.ARVIIO	TOT 2018 (arvio)	TA 2019		TS 2020		TS 2021		TS 2022		TS 2023		INVEST. YHT. 2019- 2023
			menot	tulot	menot	tulot	menot	tulot	menot	tulot	menot	tulot	
TULOT **				200		200		76		100		80	656
MENOT			-305		-1346		-1220		-1256		-1190		-5317
OTAVAN OPISTO	HANKKEEN KOKONAIS- KUST.ARVIIO	TOT 2018 (arvio)	TA 2019		TS 2020		TS 2021		TS 2022		TS 2023		INVEST. YHT. 2019- 2023
TULOT													
MENOT													
<i>Kalusto</i>		-15	-15		-15		-15		-15		-20		-80
NETTO		-15	-15		-15		-15		-15		-20		-80
VESILIIKELAITOS/KUNNALLISTEKNIikka JA LAITOSINVESTOINNIT	HANKKEEN KOKONAIS- KUST.ARVIIO	TOT 2018 (arvio)	TA 2019		TS 2020		TS 2021		TS 2022		TS 2023		INVEST. YHT. 2019- 2023
TULOT													
MENOT													
<i>Laiteinvestoinnit</i>		-565	-480		-630		-650		-650		-700		-3110
<i>Puhdistamot</i>		-195	-400		-360		-300		-500		-450		-2010
<i>Verkosto</i>		-2230	-1820		-1670		-1650		-1650		-1700		-8490
NETTO			-2700		-2660		-2600		-2800		-2850		-13610
VESILIIKELAITOS/METSÄ-SAIRILAN PUHDISTAMO		TA 2018 (arvio)	TA 2019		TS 2020		TS 2021		TS 2022		TS 2023		INVEST. YHT. 2019- 2023
TULOT				500									
MENOT	-58000	-13000	-15000		-18000								-33000
NETTO			-14500		-18000								-32500
INVESTOINNIT YHTEENSÄ (Ilman Metsä-Sairilan puhdistamo)			TA 2019		TS 2020		TS 2021		TS 2022		TS 2023		INVEST. YHT. 2019- 2023
TULOT				3115		2710		2586		2710		2590	13711
MENOT			-35360		-40411		-29595		-23396		-33760		-162522
NETTO			-32245		-37701		-27009		-20686		-31170		-148811
Poistotaso			19000		19000		19000		19000		19000		
INVESTOINNIT YHTEENSÄ (Metsä-Sairilan puhdistamo mukana)			TA 2019		TS 2020		TS 2021		TS 2022		TS 2023		INVEST. YHT. 2019- 2023
TULOT				3615		2710		2586		2710		2590	14211
MENOT			-50360		-58411		-29595		-23396		-33760		-195522
NETTO			-46745		-55701		-27009		-20686		-31170		-181311

** E-S Pelastuslaitoksen investointien kuntaosuudet kirjataan käyttötalouteen. Tuloissa on avustukset ja pysyvien vastaavien myyntivoitot.

* Kaupunkirakenneselvitys (kaupunginvaltuusto 18.6.2018 § 71). Ennen hankkeiden toteuttamisen aloittamista tehdään erillinen hankekohtainen päätös. TA